YETKİM

YETKİM

Federasyon Politikası

Yazarlar	Gökhan ERYOL, Neşe KAPTAN KOÇ, Mehmet Uğur YILMAZ
Son Güncelleme	2019-04-01
Sürüm	1.0

Bu çalışma, L. Johansson, T. Wiberg, V. Nordh, P.Axelsson, M. Berglund tarafından yazılan “SWAMID Federasyonu Politikası v.2.0” (http://www.swamid.se/11/policy/swamid-2.0.html) belgesini temel almıştır ©2010 SUNET (Swedish University Computer Network) ©2012 GÉANT, ©2019 TÜBİTAK - ULAKBİM belgeyi Creative Commons Attribution-ShareAlike lisansı altında kullanmıştır: http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/

İçindekiler

1 Tanımlar ve Terimler **3**

2 Giriş **4**

3 Yönetim ve Roller **4**

3.1 Yönetim 4

3.2 Federasyon İşletmecisinin Hak ve Yükümlülükleri 4

3.3 Federasyon Üyelerinin Hak ve Yükümlülükleri 5

4 Uygunluk **6**

5 Yönergeler **6**

5.1 Katılım 6

5.2 Üyelik İptali 6

6 Yasal Kullanım Şartları **6**

6.1 Üyelik Sonlandırma 6

6.2 Sorumluluk ve Tazminat 7

6.3 Yargılama yetkisi ve uyuşmazlıkların çözümü 7

6.4 Federasyonlararası 7

6.5 Düzeltmeler 7

1 Tanımlar ve Terimler

Nitelik	Son kullanıcının, kurumdaki özellik veya rolünü tanımlayan bilgi parçasıdır.
Nitelik Yetkilisi	Son kullanıcının ek niteliklerini yönetmekten sorumlu olan kurumdur.
Kimlik Doğrulama	Kayıtlı son kullanıcılarının kimlik doğrulama süreci.
Yetkilendirme	Kimlik doğrulaması yapılan son kullanıcılara servise erişim hakkı verme veya reddetme süreci.
Sayısal Kimlik	Son kullanıcıya atfedilebilen bilgidir. Bu bilgi niteliklerden oluşur, Ev kurumu ve varsa Nitelik Yetkilisi tarafından son kullanıcının kimliğine göre verilir ve yönetilir.
Son Kullanıcı	Ev kurumu ile bağı olan ve servis sağlayıcı tarafından sunulan servisi kullanan gerçek kişi (Örn: çalışan, araştırmacı veya öğrenci).
Federasyon	Kimlik Federasyonu, farklı kurumların bir araya gelerek kullanıcıları ve kaynakları ile ilgili bilgi paylaşımını sağlayarak işbirliği ve işlem kolaylığı sağlayan birlik.
Federasyon İşletmecisi	Federasyon üyelerine kimlik doğrulama ve yetkilendirme altyapısı sağlayan kurum.
Federasyon Üyesi	Federasyon politikasını imzalayarak kabul eden ve federasyona katılan kurum. Bu kurum federasyon çerçevesinde ev kurumu, servis sağlayıcı ve/veya Nitelik yetkilisi olarak faaliyet gösterebilir.
Ev Kurumu	Son kullanıcının bağlı olduğu kurum. Bu kurum son kullanıcının sayısal kimlik yönetiminden ve yetkilendirmeden sorumludur.
Kimlik Yönetimi	Son kullanıcıya ait sayısal kimliklerin verilmesi ve yönetilmesi süreci
Federasyonlararası	Bir Kimlik Federasyonundaki Son Kullanıcıların başka bir Kimlik Federasyonundaki Servis Sağlayıcılara erişimini sağlamak amacıyla iki veya daha fazla Kimlik Federasyonunun gönüllü işbirliği.
Servis Sağlayıcı	Son kullanıcının kullanacağı servisi sunan kurum. Servis Sağlayıcı kurum, Ev kurumu ve Nitelik Yetkilisi tarafından son kullanıcı ile ilgili sağlanan Niteliklere güvenir.
TÜBİTAK ULAKBİM	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM), Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuna (TÜBİTAK) bağlı ARGE kolaylık birimi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Ulusal Akademik Ağı ULAKNET'in işletim ve yönetiminden sorumludur. TÜBİTAK ULAKBİM, YETKİM için hem federasyon yöneticisi hem de federasyon işletmecisi olarak faaliyet gösterir.
YETKİM	Üniversiteler ve araştırma kurumlarını kapsayan ulusal kimlik federasyonu

2 Giriş

Kimlik Federasyonu, işbirliklerini etkinleştirmek amacıyla kullanıcıları ve kaynakları hakkında bilgi alışverişinde bulunmak için bir araya gelen kurumların birliğidir.

YETKİM (Federasyon), paylaşılan hizmetlerin tanıtımını kolaylaştırmak ve basitleştirmek için kurulmuştur. Bu amaçla, bir Federasyon Üyesi tarafından verilen sayısal kimliğin kapsamı, Federasyon Teknolojileri kullanılarak Ev Kurumunun haricinde tüm Federasyon genelinde geçerli olacak şekilde genişletilir. Federasyon, Son Kullanıcıların kimlikleri hakkında doğru ve kesin bilgi vermeleri için Ev Kurumlarına ve Nitelik Yetkililerine güvenir. Bu bilgi, Servis Sağlayıcıların son kullanıcılara sundukları hizmetlere ve kaynaklara erişim vermeleri veya reddetmeleri için kullanılır. Federasyon, Ev Kurumlarının ve Nitelik Yetkililerinin Son Kullanıcı kimlikleri hakkında Servis Sağlayıcılara doğru ve kesin bilgi vermelerine dayanır. Bu bilgi, Servis Sağlayıcıların son kullanıcılara sundukları hizmetlere ve kaynaklara erişim vermeleri veya reddetmeleri için kullanılır.

Federasyon Politikası belgesi, Federasyon Üyelerinin son kullanıcı özellik ve bilgilerini paylaşmak amacıyla mevcut Federasyon Teknolojilerini kullanabilme yükümlülüklerini ve haklarını belirterek Federasyonu tanımlar..

Bu belge, ekleri ile birlikte Federasyon Politikasını oluşturmaktadır. Tüm eklerin güncel listesine YETKİM Federasyonu web sitesinden ulaşılabilir:

https://yetkim.ulakbim.gov.tr/katilim/

3 Yönetim ve Roller

3.1 Yönetim

Federasyon'un yönetimi TÜBİTAK ULAKBİM'dedir.

Federasyon Politikasında belirtilenlerin yanı sıra TÜBİTAK ULAKBİM aşağıdakilerden sorumludur:

- Federasyon üyeliği için kriterler belirleme.
- Federasyon üyeliği için yapılan başvuruyu karara bağlamak.
- Bir Federasyon Üyesinin Ev Kurumu olabilme hakkına sahip olup olmadığına karar vermek.
- Politikayı ihlal eden Federasyon üyesinin üyeliğini iptal etmek.
- Federasyon için gelecek yönlendirmeleri ve iyileştirmeleri planlamak.
- Federasyonlararası anlaşmalara girip girmemeye karar vermek ve değerlendirmek.
- İlgili ulusal ve uluslararası kurumlarla resmi bağların sürdürülmesi.
- Gerektiğinde Federasyon Politikasını güncellemek.
- Federasyonun finansmanı belirlemek.
- Federasyonun operasyonel maliyetlerini karşılamak üzere Federasyon Üyeleri tarafından ödenecek aidat miktarına karar vermek.

3.2 Federasyon İşletmecisinin Hak ve Yükümlülükleri

TÜBİTAK ULAKBİM, YETKİM'in federasyon işletmecisidir.

Federasyon Politikasında belirtilenlerin yanı sıra TÜBİTAK ULAKBİM Federasyon İşletmecisi olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Federasyonun güvenli ve güvenilir bir şekilde operasyonel yönetimini sağlamak ve bu belgede ve eklerinde belirtilen prosedürleri ve teknik açıklamaları izleyerek merkezi hizmetler sunar.
- Federasyon hizmetleriyle ilgili operasyonel sorunları çözmek için Federasyon Üyelerinin ilgili irtibat kişilerine destek hizmetleri sunar.
- Kimlik Federasyonları alanındaki ulusal ve uluslararası paydaşlarla ilişkilerin sürdürülmesini sağlar. Federasyonlararası faaliyetler ile ilgili temasları sağlar ve diğer Kimlik Federasyonları ile uyum içinde çalışır.
- Federasyonda uygulanan fikir ve kavramları teşvik ederek Federasyon Üyelerinin Federasyonun sunduğu olanaklardan haberdar olmasını sağlar.

Federasyon Politikasında belirtilenlerin yanı sıra Federasyon İşletmecisi aşağıdakileri yapma hakkını saklı tutar:

- Federasyonun güvenli ve güvenilir bir şekilde çalışmasını engelleyen bir Federasyon Üyesinin Bireysel Teknoloji Profillerini geçici olarak askıya alır.
- Federasyonun tanıtılması amacıyla Federasyon Üyeleri listesi ve her Federasyon Üyesinin hangi profilleri yerine getirdiği veya uyguladığı hakkında bilgileri yayınlar.
- Belirli bir Teknoloji Profilini kullanarak Federasyon Üyesi ile ilgili verilerin bir kısmını yayınlar. Hangi verilerin yayınlanabileceğinin tanımı ilgili Teknoloji Profillerinde yer almaktadır.

3.3 Federasyon Üyelerinin Hak ve Yükümlülükleri

Federasyon Politikasında belirtilenlerin yanı sıra Federasyon Üyesi aşağıdakilerden sorumludur:

- Federasyon İşletmecisi ile karşılıklı iletişim için bir idari kişiyi atar
- Olayları çözmek için Federasyon İşletmecisi ve diğer Üyeler ile işbirliği yapmalı ve bu olayların Federasyonun veya herhangi bir Üyesinin güvenliğini, güvenilirliğini veya itibarını olumsuz yönde etkileyebileceği durumlarda olayları Federasyon İşletmecisine bildirir.
- Uyguladığı Teknoloji Profillerinin yükümlülüklerine uyar.
- Uygulanan Teknoloji Profillerinde kullanılan BT sistemlerinin güvenli bir şekilde çalıştırılmasını sağlar..
- Aidatlar eki'nde yer alan ücretleri öder.
- Federasyon Üyesinin kişisel verileri işlemesi durumunda, geçerli veri koruma yasalarına uymalı ve Veri Koruma Profilinde sunulan uygulamayı takip etmelidir.

Federasyon Üyesinin Ev Kurumu olarak görev yapması durumunda, Federasyon Üyesi:

- Son Kullanıcıları için kimlik doğrulama bilgilerinin sunulmasından, yönetilmesinden ve kullanıcılarının kimliğinin doğrulanmasından sorumludur. Bu süreç, Güven Seviyesi Profilleri belgesinde ayrıntılı belirtilebilir.
- Son Kullanıcısının, Kabul Edilebilir Kullanım Politikasına bağlı kalmasını sağlar.
- Federasyon hizmetleriyle ilgili konularda, Son Kullanıcısı için yardım masası işletir. Ev Kurumları, Son Kullanıcı sorularını ve sorunlarını doğrudan Federasyon İşletmecisine yönlendirmemeli, yalnızca ilgili olanların Federasyon İşletmecisine gönderilmesi için her türlü çabayı gösterir.

Federasyon Üyesinin Ev Kurumu veya Nitelik Yetkilisi olarak görev yapması durumunda, Federasyon Üyesi:

- Son Kullanıcılara Nitelik değerleri atamalı ve değerleri güncel olmasını sağlayacak şekilde yönetir.
- Nitelikleri, Servis Sağlayıcıların alabileceği şekilde sunar.

Federasyon Üyesinin Servis Sağlayıcı olarak görev yapması durumunda, Federasyon Üyesi:

- Faaliyet gösterdikleri hizmetlere hangi Son Kullanıcıların erişebileceğine ve bir Son Kullanıcıya hangi erişim hakların verileceğini karara bağlar ve kararı uygular.

4 Uygunluk

Federasyon, kimlerin Federasyon Üyesi olabileceğini ve Ev Kurumu olarak hareket edebileceğini belirleyen uygunluk kriterleri belirlemektedir. Kriterler, https://yetkim.ulakbim.gov.tr/katilim/ adresinde yer alır. Üyelik kriterlerini belirleme sorumluluğu TÜBİTAK ULAKBİM'e aittir ve gerek görüldüğünde değiştirilebilir.

5 Yönergeler

5.1 Katılım

Federasyon Üyesi olmak isteyen kurum, Federasyon Politikasına bağlı olacağını kabul ederek Federasyon üyeliği için resmi temsilcisi tarafından yazılı olarak başvurur.

Üyelik için yapılan başvuru Federasyon İşletmecisi tarafından değerlendirilir ve karara bağlanır.

Başvurunun reddedilmesi durumunda, karar gerekçesi ile birlikte Federasyon İşletmecisi tarafından başvuru yapan kuruma iletilir.

5.2 Üyelik İptali

Federasyon Üyesi, Federasyon İşletmecisine bildirim yaparak, istediği zaman üyeliğini iptal edebilir. Federasyon üyeliğinin iptali, kurum için tüm federasyon Teknoloji Profillerinin kullanımının makul bir süre içerisinde iptal edilmesi anlamına gelir.

Federasyon İşletmecisi, fesih tarihini Federasyon Üyelerine ilan ederek görevini bırakabilir. Fesih tarihine kadar, Federasyon İşletmecisi Federasyonu yürütmeye çalışır. Bu tarihten sonra, Federasyon İşletmecisi tüm Federasyon Teknoloji Profillerinin tüm Federasyon Üyeleri için kullanımını iptal eder.

6 Yasal Kullanım Şartları

6.1 Üyelik Sonlandırma

Federasyon Politikasına uymayan Federasyon Üyesinin üyeliği sonlandırılabilir.

Federasyon İşletmecisi, Federasyon Politikasının bir Federasyon Üyesi tarafından ihlal edildiğini belirler ise, resmi olarak bildirimde bulunur. Federasyon İşletmecisi tarafından belirtilen süre içinde durumun düzeltilmemesi halinde ise Federasyon İşletmecisi üyeliği iptal etme kararı alabilir.

6.2 Sorumluluk ve Tazminat

Federasyon İşletmecisi, federasyon hizmetini Federasyon Üyesine veya Son Kullanıcısına hiçbir garanti veya yükümlülük olmadan sunar. Hiçbir taraf doğrudan veya dolaylı olarak oluşabilecek kayıp hasar veya maliyet gibi hiçbir zarardan sorumlu tutulamaz, taraflar birbirinden bu sebeple ödeme veya tazminat talep edemez. Taraflar oluşan hatanın ve/veya kusurun en kısa sürede düzeltilmesi için çaba gösterecektir.

Taraflar yürürlükteki yasalara uygun olarak hareket etmelidir.

Federasyonlararası anlaşmanın varlığı veya sağlanan bilgi alışverişi, Federasyon üyeleri veya işletmecileri arasında yasal yükümlülükler veya haklar doğurmaz. Federasyon İşletmecisi ve Federasyon Üyeleri, yalnızca kendi yasalarına ve yetki alanlarına bağlıdır. Federasyon Üyesi ve Federasyon İşletmecisi, federasyonlararası anlaşmalarında yer alan diğer federasyon kurumlarından tazminat talebinde bulunamaz.

6.3 Yargılama yetkisi ve uyuşmazlıkların çözümü

Federasyon Politikası ile ilgili ihtilaflar öncelikli olarak müzakere yoluyla çözülecektir. Ancak ihtilafın müzakere ile çözülememesi durumunda taraflar Türk mahkemelerine başvurabilirler.
Federasyon Politikasının herhangi bir hükmünün, yetkili bir yargı mahkemesi tarafından uygulamadan kaldırılması durumunda, diğer tüm hükümler yine de tam olarak yürürlükte kalacaktır.

6.4 Federasyonlararası

Federasyon ulusal ve kurumsal işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla Federasyonlararası anlaşmalara katılabilir. Söz konusu anlaşmaların idari ve teknolojik gereklilikleri, ilgili Teknoloji Profillerinde açıklanacaktır.

Federasyon üyesi, Federasyonlararası anlaşmalar ile farklı ülkelerde bulunan kurumlar ile etkileşim içinde olabilir. Üye, bu kurumların farklı kural ve politikalara sahip olduğunu anlar ve kabul eder.

6.5 Düzeltmeler

Federasyon İşletmecisi, Federasyon Politikasını değiştirme hakkına sahiptir. Bu tür değişiklikler yürürlüğe girmeden en az 90 gün önce tüm Federasyon Üyelerine yazılı olarak bildirilecektir.